

AVATÓBESZÉD HERMAN OTTÓ EMLÉKTÁBLAJÁNÁL

KOZÁK IMRE

Tisztelt Ünneplő Közönség! A Miskolci Városszépítő Egyesület – alapszabályának megfelelően – feladatának tekinti, hogy egy-egy emléktáblát helyezzen el azokon az épületeken, amelyek önmagukban, vagy az épülethez kapcsolódó események, személyek révén nevezetességgel bírnak.

Herman Ottó személyét és munkásságát a mai emlékülés tudós előadásai hivatott módon méltatták, ezért a Herrmann család további két tudós tagjáról, Herrmann Emilről és Herrmann Miksáról, neves műegyetemi professzorokról szeretnék kiegészítésként szólni, ezzel is teljesebbé téve a Herman Ottó képet (az eredeti családi nevet Herman Ottó magyar érzületét kihangsúlyozandó módosította magyaros írásmód szerintre). Teszem ezt a kiegészítést személyes örömmel is, mivel mindketten mechanikával is foglalkoztak, amely mint a Nehézipari Műszaki Egyetem Mechanikai Tanszéke vezetőjének hivatása szerinti tudományterülete.

Herman Ottónak első unokatestvére volt Herrmann Emil, aki 1872-től nyilvános rendkívüli, majd 1878-tól nyilvános rendes tanára volt a selmecbányai Akadémiának, a miskolci Nehézipari Műszaki Egyetem jogelődjének. Herrmann Emil tulajdonképpen alapító professzora volt 1872-ben az Akadémia Elemző Erőműtani és Szilárdságtani Tanszékének és ott mechanikát, szilárdságtant, grafostatikát és mechanikai hőelméletet adott elő. 1885-ben megjelent Technikai mechanika és 1894-ben megjelent Szilárdságtan című könyvei az első magyar nyelvű felsőfokú mechanikai könyvek voltak. 1890-től az Általános és Vasgyári géptani tanszéket vezette, majd innen ment nyugdíjba 1902-ben.

Fia Herrmann Miksa szintén a selmecbányai Akadémián kezdte munkásságát. Kezdetben, 1899-től nyilvános rendkívüli, 1900-tól nyilvános rendes tanár édesapja tanszékén, majd a tanszékből kivált Általános géptan I. Tanszéken.

A két tanszéken mechanikát, bányagéptant, általános géptant és vegyipari géptant tanított. Két tanéven át az Akadémia rektora volt, majd 1911-ben nyilvános rendes tanár lett a m. kir. József Műegyetemen (a mai Budapesti Műszaki Egyetem jogelődjén), a II. Gépszerkezettani Tanszéken, ahol gépelemeket, emelőgépeket és alkalmazott mechanikát tanított. Széles körű szakmai és közéleti tevékenységéből kiemelem azt az 1917-es javaslatát, amelyben második magyar műszaki egyetem létesítését szorgalmazta, olyat amelyben a bánya- és kohómérnöki kar mellett gépészmérnöki kar is működik. Javaslatára később Miskolcon a Nehézipari Műszaki Egyetemmé valósult meg.

Abban a reményben, hogy e rövid kiegészítéssel egy kiváló férfiakat adott családra hívtam fel a figyelmet, tisztelettel és elismeréssel hajtom meg fejemet a család itt és most

ünnepelt tagja, Herman Ottó személyisége és munkássága előtt és adom át a Miskolci Városszépítő Egyesület nevében a Herman Ottó emléktáblát a város lakosságának és az utóknak.

FORRÁSMŰVEK:

Terplán Z.: Herrmann Emil, Műszaki Nagyjaink, 5. kötet, Gépipari Tudományos Egyesület kiadása, 1981, 7–34.

Terplán Z.: Herrmann Miksa, Műszaki Nagyjaink, 5. kötet, Gépipari Tudományos Egyesület kiadása, 1981, 35–61.